

Inventering av flygekorre (*Pteromys volans*) intill Björnviksvägen i Bosund samt utlåtande över byggandet av en ny väg genom området

Mattias Kanckos
November 2018

Naturstigen 12
68810 Ytteresse
Finland

GSM: 050-5939536
info@essnature.com

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Material och metoder	2
3. Resultat	3
4. Utlåtande	4
5. Litteratur	5

1. Inledning

Flygekorren räknas som en nära hotad art (NT) enligt den nyaste klassificeringen av våra utrotningshotade arter från 2015 och den finns även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga artens föröknings- och rastplatser. I Larsmo förekommer flygekorre allmänt på flera platser. Flygekorrens förekomst ställer stora krav på områdets planering och skötsel. Först och främst gäller det att veta var flygekorren förekommer och var rast- och förökningsplatserna finns. Intill Björnviksvägen finns ett revir för flygekorre som varit känt i tiotal år och senast i samband med naturinventeringen inför Bosund delgeneralplan (Kanckos 2017) konstaterade man att reviret var bebott. I det aktuella reviret finns en specialbyggd stamholk för flygekorre som utgjort flygekorrens boplatser under flera år. Vid en uppdatering och utvidgning av detaljplanen för Bosund har det aktualiserats ett behov av att dra en ny väg genom flygekorreviret för att kunna styra trafiken till och från ett eventuellt nybyggt bönehus längre söderut. I samband med detta konstaterade man att en noggrannare utredning bör uppgöras innan man planerar in den nya vägen. Förutom att denna inventering av flygekorre ger uppdaterade uppgifter om flygekorrens förekomst ges också rekommendationer för hur förekomsten bör beaktas i planeringen och hur skogen inom förekomstområdet bör skötas. Denna naturinventering har gjorts av FM biolog Mattias Kanckos från essnature

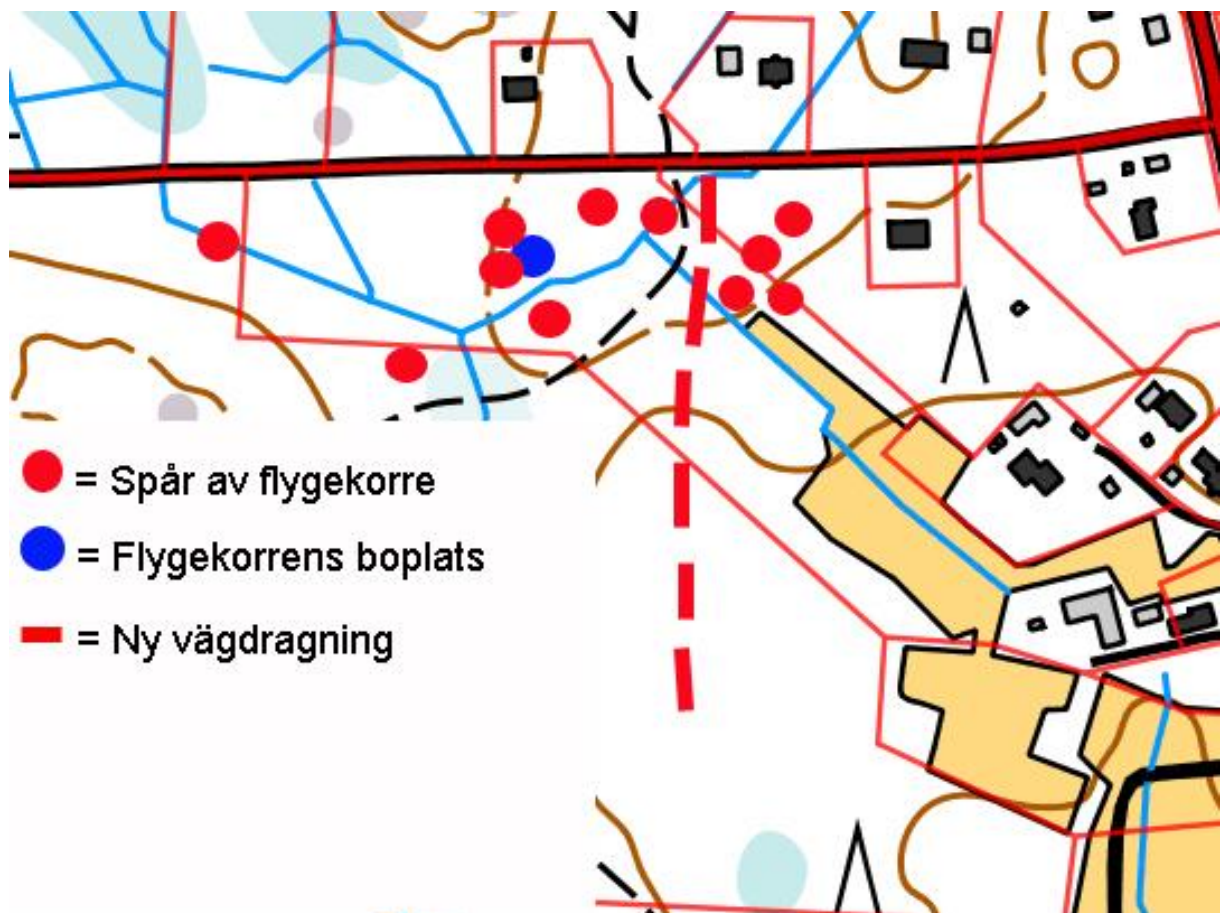
2. Material och metoder

Inventeringen av flygekorre genomfördes i enlighet med gällande rekommendationer genom att söka efter den arttypiska spillningen under träd. Spillningen hittas framförallt under stora granar eller aspar och man koncentrerade sig på att leta på sådana platser. Man sökte även aktivt efter hålträd eller risbon som kan utgöra flygekorrens boträd och som är skyddade enligt lag. Inventeringen av flygekorren gjordes helt i enlighet med gällande rekommendationer. Vid inventeringen sökte man även aktivt efter flygekorrens boplatser, endera hålträd, holkar eller ekorryor. Koordinaterna för eventuella boplatser fastställdes med hjälp av en bärbar GPS. Noggrannheten för GPS:n var ca +/- 5 meter. Inventeringen utfördes den 1.11 2018, vilket inte är en helt optimal inventeringstidpunkt för flygekorre. Inventeringen gällde dock en känd förekomstplats och man hittade även mycket rikligt med färsk spillning i området, vilket visar att inventeringen är trovärdig och tillförlitlig.

De rekommendationer som ges i denna rapport för planeringen och skogsbruket i de berörda områden baserar sig dels på lagar och paragrafer som omger skyddet av flygekorren. Rekommendationer kan inte ges som strider mot t.ex. naturskyddslagen. Detta gäller t.ex. det strikta skyddet av flygekorrens rast- och förökningsplats. Det har dock visat sig att skyddet av rast- och förökningsplatsen inte är tillräckligt för att flygekorren skall överleva i ett specifikt område. Man har därför även beaktat de olika rekommendationer som getts för skötsel av skog med förekomst av flygekorre i flera kortare skrifter utgivna av miljömyndigheter. I vissa fall baserar sig dock rekommendationerna på inventerarens egna erfarenheter av hur man bäst beaktar flygekorren i samband med skogsbruk och områdesplanering. Inventeraren har ca 20 års erfarenhet av att jobba med inventering och skydd av flygekorre.

3. Resultat

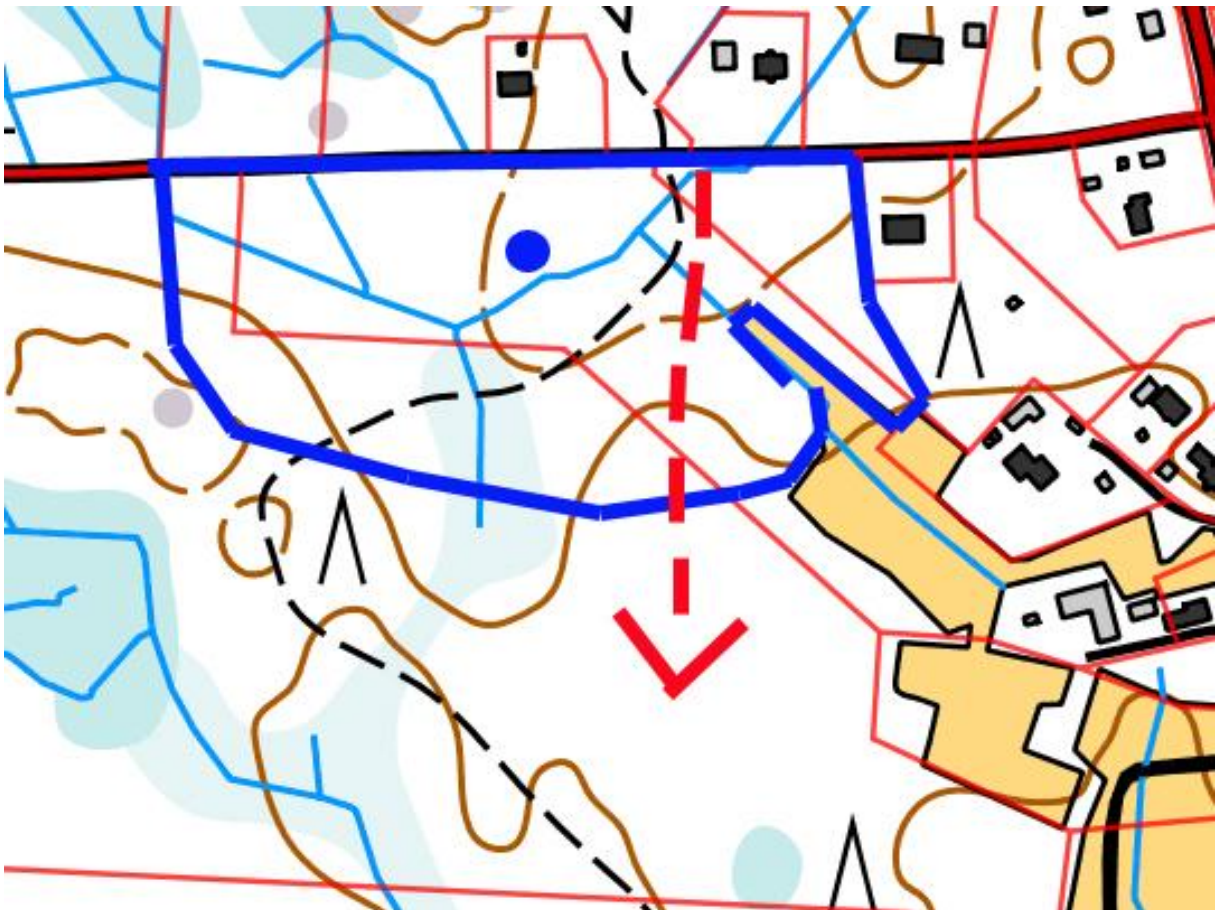
Inom det inventerade området i Bosund hittades rikligt med spillning (Bild 1) och den kända boplatsen (holken) var också nu bebodd. I området fanns även riktigt färsk spillning, vilket bevisar att åtminstone en flygekorre fanns i området under inventeringstillfället. Spillning hittades inom ett ca 4 hektar stort område, vilket vid undersökningar har visat sig vara minimistorlek för ett skogsområde som kan hålla en flygekorre med ungar. Koordinaterna för flygekorrens boplats är (KKJ27: 7087004-3295605). Några nya boplatser för flygekorren hittades däremot inte. Flygekorrens revir ser också ut att ha exakt samma storlek och läge som under tidigare inventeringar i området.

Bild 1. Karta över området som visar var boplatsen finns och var spillning (spår) av flygekorre påträffades. På kartan finns även den planerade vägen inritad.

4. Utlåtande

På basen av denna inventering anser jag att en maximalt 14 meter bred väg kan planeras genom flygekorreviret enligt bild 2 utan att det förstör eller försämrar flygekorrens rast- eller förökningsplats. Om vägdragningen utförs enligt denna rekommendation kommer flygekorren att kunna fortleva i området även på lång sikt. Förutsättningen är förstås att skogen kring boplatsen och närliggande skog bevaras och inte kalavverkas av den nuvarande markägaren. I bild 2 framgår också flygekorrens kärnrevir med blå färg och det område där man inte bör utföra kalavverkningar utan endast behandla skogen genom plockhuggning. I detaljplanen borde kärnreviret få endera beteckning som grönområde eller skyddsområde. Om vägen dras enligt dessa rekommendationer är det endast ett fåtal större granar som måste avverkas och flygekorren kan då fortsättningsvis förflytta sig över vägen från boplatsen till födosökningsområdet i öster. Vid behov kan man ännu flytta vägens sträckning 10 meter åt öst eller väst, men inte mera för då kommer vägsträckningen för nära flygekorrens boplats i öster.

Bild 2. Den nya vägens placering genom flygekorrens revir.

5. Litteratur

Hanski, I.K. 2016. Liito-orava. Biologia ja käyttäytyminen. Metsäkustannus Oy 94 sidor.

Kanckos, M. 2017. Naturinventering av Bosund delgeneralplaneområde. Essnature 2017.

Liukko, U-M., Henttonen, H., Hanski, I. K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E-M. & Pitkänen, J. 2016: Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Mammal Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 34 s.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Söderman, T. 2003. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Ympäristöopas 109. 196 S.